د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ

مينه او دوستي- صلح کل

د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوکړ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.

ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر،.خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالی مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد خورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک | **مخ**

شاعر ... 1
ښکلا اوهنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه اودوستی ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونږ دسفریوه خاطره ... 9
دهقانی ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
ګرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښي ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلی راغلی ... 23
دبهارفیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندې ګرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت اومملکت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده کوچر ... 32
ناڅاپی کانی ... 33
ټګی اوریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامیدرڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه.. 42
دافغان ترانه 43
ديووالى ترانه 45
دمعارف ترانه... 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم... 60
غريب ماشوم.. 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر... 64
بېړاى.. 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې.. 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب.. 72
انسان 73
څه جوړشوه؟... 75
عدالت... 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه.. 79
خاورې اوګردونه.. 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب... 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي... 84
دروح اطمينان 84
صبر... 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بې خبري.. 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كوډړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت... 92
ثواب 93
دشاعرشعار... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې...أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني　　سرکښې فکراوخیال جهاني

نه بې یارچېرې شته نه ربیار　　خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که د اسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلي ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي
نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلې په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
خه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نړی

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي
مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي

خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو

شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي

جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی

که په هرنګ وآیین کښې وي راغلی

سړیتوب وي محترم په هرلباس کښې

په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه

چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره

دجنګ وېره شي له زړونو نه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون

مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغور وي

شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د ,,الفت" هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي
ښکلی چې ګورم ګڼې مې نیسي
مینه په ماباندې پېریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې
توره شپه ځنګه مهرویان راولي
په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي
زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي
یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپین اوتور چې ګوري
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دي تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوند دوهمونو نظربند ده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دریدلی پې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې
بې ایمانه راته ښکاري له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شاٰنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبو سره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغیږ کښې که وي هرخوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې ژړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېړې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیدانشي باداران به بیچارې کا

دمونږ دسفریو خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښې نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کوډې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني ښومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري ميېړي اوپسونه
ښنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په ښنوباغچوکښي
پاس دونوپه سروکښي

نغمې اوري دبلبلو
وينې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورښيان پيداکړي
داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي ښاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه
ټول دده ښې ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی
دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی
چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر
داښايسته ښکلی زيور

ددهقان دکارحاصل دی
پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنباکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن پــه محبت باندې قسم خورم

چې دځان لـه غمه زیات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپریم نـه ویرېږم

کـه دتوروګذارونه دم پـه دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو

دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نـه غواړم دژوندجاموکښې درومم

دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

یم پرهېزدبې ننګۍ لـه خوراکونو

پـه غیرت ګټلې شۍ بـه ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی یم ځکه

لکه ګل هره شپه ځاځکې دشبنم خورم

زه هغه یم چې تل ننګ پـه وطن خورمه

هغه نـه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې پـه سرمې دوطن خدمت منلی

څه پرواده کـه خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتې
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دباد‌پشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوښ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی ېې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه

په سیالانوکښي به سرجګ نکړي نورته

دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پۍ دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچي اینسی په دي تي درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! ځومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښېږي

تمدن خورشوستا په جهان کښېږي

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښېږي

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښېږي

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غېږ موتللی هرلورته

څوک تينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموي ودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تڼول قربانېږو
ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوتی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانېدې له توروخاوروزرجوړیږي
دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا
حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولانېدې پټ خپل معدنونه وریا
څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې
اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

وړی زموږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترېنه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګـــلان زمـــونږدي بویـــوي بـــې دپردیوبلبـــل
هرخـــه لـــرو خـــو ده خـــالي زمـــونږلمن اومنګـــول
راشـــئ چـــې وغږووســـترګې شـــاوخواوګورو
ښـــکته اوپورتـــه ســـمه غرخپلـــه صـــحراوګورو

خلـــق غرونـــه کینـــي پکښـــې راز راز خزانـــې لټـــوي
زمـــونږ ځوانـــان پکښـــې دســـوو وچـــې خـــادې ټولـــوي

څـــه چـــې پیـــداکړي هغـــه اخلـــي خپلـــې شـــپې تېـــروي
ځمکـــه کـــه کینـــي نورڅـــه نکـــړي جنـــازې ښـــخوي
نورولـــه وســـپنې فـــولاد اوماشـــینونه جـــوړکړه
مـــونږ تـــرې نـــاقص اســـباب اوپـــخ لرونـــه جـــوړکړه

سپین غر

چاویـــل چـــې کـــوه قـــاف نـــه   هغـــه خـــوا یـــوه کـــلا ده
ښـــاپېریان پکښـــې اوســـېږي   پکښـــې بـــل شـــانته هـــوا ده
پیـــره داربـــې یوســـپین دیـــودی   ورنـــه وبـــره د هـــر چـــا ده
څـــوک پـــردی نشـــي ورتللـــی لاربـــې ســـخته ده بېشـــانه
داقصـــه مـــې اوربـــدلی پـــه یووخـــت کښـــې وه لـــه چانـــه

اوس پوهېږم هغه سپین دېو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي ثاورونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورښترېې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندې هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته پې بهېږي   جړوبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي

دسپين غره تورې لښکرې دښترويې پيرې کړي

دامتل دی پښتونکښې   په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي

نمر لا څرک نه وي وهلی   درڼا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شين سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې

هرطرف ته دبلبلوترانې وې

يومرغه ویل داخومره ښه دنیاده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دي شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنيمت دی
ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګروېره ده په کارله صيادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه
بل په سره اوربانددې نيسي چې کړېږه

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې
ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی
انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده
ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي
داګلش په سپيره ډاګ باندې بدليږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تټاکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای پــــه ســـــروګلومینو ننــــدارچیانو
هېــــروئ مــــه کاراوزیاردباغبانــــانو
دهقانــــان لــــري پــــه تاســــوډېرحقونه
دهمــــدوی دلاس پیــــدادی داګلونــــه

آزادي

پــــه شــــړی کښــــې ښــــه یــــم زه آزاد فقیــــر
نــــه ورېښموکښــــې چینجــــی غونــــدې اســــیر
پــــه خمتاکښــــې حــــرازاد ښــــه دی ســــل ځلــــه
لــــه غلامــــه چــــې لبــــاس یــــې وي حریــــر
دوژغنوپــــه کېــــږدی کښــــې کــــه آزاد یــــم
یوویښــــته بــــه یــــې ورنکــــړم پــــه کشــــمیر
پــــه ویجــــاړه کښــــې مرغــــه ځالــــه کښــــې خــــوښ وي
پــــه قفــــس کښــــې دســــرو زرووي زهیــــر
چــــې مرغــــان پــــه هــــواوینم چــــرګ پــــه ځمکــــه
راتــــه یــــاد داســــارت شــــي بــــدتاثیر
همېشــــه اســــیرمرغه دي خــــوړل شــــوي
اوبنکــــې یــــې بالښــــت دخــــان اومیــــر
لــــه لینــــدی داســــارته چــــې ځــــوک خــــلاص شــــي
بــــې وزروپــــه هــــواځي لکــــه تیــــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته　　دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره　　دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي　　مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم　　تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی　　میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي　　په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی　　ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې　　سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي　　دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند هیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون دیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه وچې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېتی له خپل ځانه کاندې لري
کړي پيداځانته دروح نوري وزري

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بليږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېليږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سيزلو نه نجات دی زمونږ مرينه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوږېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشی کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وايي اوثور دغوايې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سېره سيلۍ ولګېدله

زېړې پاڼي چې رېږي خو رالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وېوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاأوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بېدایان دې هم هواته هوسېږي

درروان دې ګړندېوکښي په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله

زېړنارنج دې په شنوپاڼوکښي داوایي

په خزان کښي مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښي طلايي رنګونه وینئ

که پوهېږئ خپل قیمت نښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښي ډوب شویدي باغونه

په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتوییږي

سوړتنور دغریبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله ميوه وي په باغوکښې
کله سيوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼي دي په کارکله لرګی
هرخه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زرګی شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زېرشه له ارمانه شينکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نيازدی
چاچې کړله سرلويی راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د ,,الفت" په ژبه داسې وستايل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویووړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې يې لیندی باڼه یې غشي
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي ويالي اوبه ورته راتللي
په يوه هواكښي ټولي لوېدلي
ددي ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېي وشريک يوېي واكدارو
ځيني جګي ځيني ټيټي كوزوپاس وي
لكه ګوتي ديوه وجوددلاس وي
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لكه ماشوم و
دمڼي اوناك توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمي وي پكښي خوروازه
هرمرغه موبېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن كښي
لكه وي چي ولسونه په وطن كښي
هريوبوټی پخپل ځای كښي سربلندو
دباغبان ستركوكښي هريوارجمندو
په حقونوكښي پي نه وخه توپير
ماليارو په هري ونې ډېرزهير
يوله بله پي په هرحال كښي شركت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لكه باغ يوملكت وګڼه وروره
پكښي هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېري خوباغ يودی كه پوهيږي
كه كوي بل رنګه فكرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګردواړه اوسېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین اوتوروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې یې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لویې قربانۍ پیداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګیالي یې کوي
په آزادۍ مین ځوانان او توریالي یې کوي

مري عالمونه هره مړینه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق یادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بـــــه ســـــتایل کېـــږي پـــه دنیاکښـــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیــــروي مــــــرګ او ژونـــــدد غـــــلام

پـــــه ځــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنـــــام وننـــــګ وینمـــــه

لــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپـــــاره جنـــــګ وینمـــــه

دیـــــره شــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه

چـــې دمظلـــوم لاس دظـــالم پـــه وینـــو رنـــګ وینمـــه

هلتـــــه چـــــې ظلـــــم، تجـــــاوز، فرعونیـــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې بـــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــت تـــــریخ دی مګـــــرزه انکـــــارکولی نشـــــم

جهـــــان مـــــې وینـــــې چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښـــــتنو درانـــــه نومونـــــه ښـــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــابي مخکښـــې پـــه برېتـــولاس وهلـــــی نشـــــم

ډېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم

ډېرښـــکته ګـــورم چـــې خپـــل تیـــت ژونـــداو روزګارتـــه ګـــورم

اوس لـــــه پښـــــتو نـــــه دچـــــاویره دچاډارنشـــــته

هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــه زروتنوکښـــــې یـــــوتن هـــــم فداکارنشـــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــه بـــه څـــه وي چـــې خپـــل حـــق پـــه چـــامنلی نشـــي

یادخپـــل حـــق دپـــاره ځـــان قربـــانولی نـــه نشـــي

پـــــه باجوربانـــــدې راغلـــــی څـــــه بلاوینمـــــه

لـــــه باجوړنـــــه جـــــوړه شـــــوی کربلاوینمـــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه ډېـــــره ناپاکـــــه نارواوینمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشـــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لړ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاویښ اوبیدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بیدارۍ نه
کوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی

یوتن خوب وېووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو

د دواړومېښې وزیرېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې

چې ویښ کوجرکړې مېښ کتۍ تولې
له خپلومېښولاندې راتولې

څه یې چې تول کړه هغه یې خپل شوه
نرکتۍ واړه دهغه بل شوه

هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه

تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکتۍ راوړینه

څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وریسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپی کانی

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

يوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پري غږکړخبرنه يې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی
يوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه يادکړه ټول جزيات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کايناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هريوکارته يوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسيږي درته هرڅه لړاوړيږ

دهغه سبب وي پټ درنه ياهېر

ته يې بولې بې سبب اوبې علته

خبرنه يې دتقديرله پټ حکمته

بدمدام درته له خپل لاسه رسيږي

اورله خپلې لمن شامدام لګيږي

ښه رسيږي درته تل له لويه خدايه

چې راضي نشي هېڅکله له همايه

ته پخپل عمل لانورهم نګران شه

دتقديرپه کاروباندې نېک ګمان شه

چې سړی لړڅه په فکردتحقيق شه

خپلوټولوحرکاتوکښې عميق شه

ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه

غورځولی ويوکانی له خپل بامه

يوناڅاپه ولويدلی په چاباندې

چې ولاړوبې خبره تيټ دلاندې

همداکانی وهغه سړی ساتلی

له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی

چې پرې واخلي انتقام له هغه چا

چې پرې دی وپرې ويشتلی بې ګناه

لاس يې برنشو موده شوه ډېره تېره

قهريې سوړشوويلې ځه تېره په تېره

زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه

ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه

نويې کانی له خپل کوره کړګذار

خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت كارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه كه څوک وكړي حركت
كه دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
كه دې ولي دتفاوت وكړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مكافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي ټيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وكړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب كښې خپل ويل
داحسان جزابه ويني احسان
دبدى جزابه هم دركړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي كرې كه ګل
بې كرنې مه كړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل كښې هره ځمكه
ته دې خپل زړګى دكردپاره ښه كه
پكښې وكره ښه تخم د„الفت“
نو به وينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره يې هم کړه مينه زياته

تکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوي ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غونډې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوتیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي خه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پري کښيږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنياده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړی ته ورشي

څه لولی اوبې حياده دادنيا

عاقبت

عاقبت به يې سېلاب داوبنکويوسي

چې خواران اوغريبان چاړزولي

نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي

چاچې سترې اوستومانه ځغلولي

زمانه به يې دنورو خندنی کا

چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي

له دې خرآسمانه هروخت رلی اوري

وري سېلاب دزماني واړه ښاغلي

دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې

بيا له نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازړه بل عالم پورې تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه — څومره ډېرکارلرمه
پمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه — بېره تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې بېدياکښې پمه — غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه — يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي — په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه — خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا — هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه — ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال — اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه — دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی — زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غنې دولتمن پلارلرمه — پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي — چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره — نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زمانه راوړي هروخت کښې — نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یې ولسونه
تاخه زده کړه له دې عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال دمرګ او دژوندپیښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې — نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه — چې نورتول تریې ګرېزان دي
لږ څه وغوړوه سترګې — چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه وړاندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانده

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي
په رڼا دې زموږ مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې اینښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لوېدوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لوېدول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهم داوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده ثرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ دېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهډه دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزنې که سرخ کوتل دی
منډې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر
دی نمک خوردډې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړېږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخـــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشـــــــوکت وي

ننـــــــګ وغيـــــــرت دې زمـــــــونږ دولـــــــت وي

دوطـــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــونږ زړوکښـــــــې
ځـــــــاى دې دده وي دقـــــــام ليموکښـــــــې

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي بيـــرغ زمـــونږ دې لـــوړ پـــه جهـــان وي

افغانســـــــــتانه تـــــــــل دې ودان يـــــــــې

لـــــــه غليمـــــــانو دې پـــــــه امـــــــان يـــــــې

تـــــه دې ســـــرلوړى تـــــل پـــــه جهـــــان يـــــې

زمـــونږه ځـــان يـــې پـــه مـــونږه ګـــران يـــې

هرڅـــــــه بـــــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه

ســـــــتاله عزتـــــــه لـــــــه اعتلانـــــــه

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي بيـــرغ زمـــونږ دې لوړيـــه جهـــان وي

پـــــه حـــــق مـــــين يـــــو د حـــــق پـــــه خوايـــــو

دښـــــــمن دظلـــــــم دنـــــــاروا يـــــــو

آزادي ســـــــــتاتو آزادي ســـــــــتايو

ســـــــريه وطـــــــن ږدو پـــــــه ننـــــــګ فـــــــدايو

نـــــــه ظالمـــــــان يونـــــــه مظلومـــــــان يـــــــو

ښـــــــاغلى نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تـــل دې افغـــان وي تـــل دې افغـــان وي بيـــرغ زمـــونږ دې لوړيـــه جهـــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مېن په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو | هم مال ل وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو | ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه واېي | ملی آیین نه واېي

مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو | اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ | دافریضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو | دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره | دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو | زړه زړور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو | ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو | په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي | خواروبربادې وي

مونږ دېنجري اسیرمرغه ته بال وپرورکوو | آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوو لره مارشال ل دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي وږي وږي مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټی لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه تري تښتېدی نشي مرغه تري الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټي کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټیږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپينه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ بې ژېړدی
بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستی بې پوټکی دسموروي
خلق بې پېژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاڅنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم څان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تيکې ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه څکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت بې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم بې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس بې وينم
په ډېروزړونوکښې بې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزېده ورځينې
په غزاګانو کښې پې نه ومدار

اوس دلرګى په شان په چت کښې اېښى
نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار
هيڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه
خوته پې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتي
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالى غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالى شپو نه رڼايي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادى په لارکښې سراوما ل کـه لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان يوپتنګان بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وينمه

د توري بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې مو توري معلقې وې تل

دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا

دتوري قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوى عادت مونږ پرېښودلى نشو

د ښکار عادت د باز بانښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــويدې اوس

بيابـــه تـــازه شـــې مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــې
بيابـــه اور بـــل کـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــې

کـــــــه پـــــــه برهـــــــان اودلايلوفيصـــــــله ونشـــــــوه
غوځـــــــه اوپريکـــــــړه دڅړوتورولـــــــه خولونـــــــه نـــــــه ځـــــــې

ښکاري باز

بـــــــازنيولى پـــــــه منګولوکښـــــــې سيســـــــى وه

خونـــــــدوره مـــــــزه داره ښـــــــه مـــــــړى وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــــې ځـــــه طمـــــع بـــــې احســـــانه بـــــې منتـــــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې اى بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه ليـــــدلى تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــــه نيســـــــې دهواپرنـــــــدګان تـــــــه

ولـــــې بـــــل مرغـــــه نيـــــولى لـــــه غـــــړى تـــــا

ولـــــې ورکړلـــــه انســـــان تـــــه دامـــــړى تـــــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوره هواکښـــــې

پـــــاتې نشـــــوې ولـــــې دې لويـــــه فضاکښـــــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــــدرت تـــــاله درکـــــړى لـــــوى وزرونـــــه

ستـــا پروازلانـــدې خـــداى کـــړى اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اینبی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه (۱)

زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاڅي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خو شحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لري ته — ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته وواپه څه غوارې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې وېریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورپې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ : داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دپښلې دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

له پيمخونه زولو التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه مروت اوسخاغواړي
ياپياله له ميوډکه له پيمخي اشناغواړي
ياسازونه سرو دونه يادميني دنيا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووايه احوال خپل
له هيچانه مه ويرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي که په کونډويتمانو
شپه او ورځ دي په غوږوکښي وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي په فريادبي نوايانو
هرطرف ناري سوري دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی وخت دغم او دژړادی
يودبل غوښوته وږی که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلوميږي ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپيرزوينه نه ده پاتي په انسان کښي
توره شپه توره بلاده که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښي ددنيا پري سوی کوردی
ياخوتور رنګ دګناه دی مخ دځمکي پري تک توردی
يادغم توره کېږدی ده ياجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسيدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی طيارو پاس په هواکښي
دګوليو بارانونه ځکه اوري په دنياکښي
بې له سروينو څه نشته دشپوورځو په ميناکښي
دسروينوعکس پريووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسيره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې — لګیدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژروونکی افسانه ده
که په خواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده

پتنګانو له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې — په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مروخنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي داmونه

ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزرونه بیخي نشته — ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه — دهوا څپوروموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زره په وینورنګ شوه نبایسته نښکلي مخونه

ددې عصرانسانان اوس — لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پي توره شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي — که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پي مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل ورورما ل ته غل دی
دوه خواږه یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس برشي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګوغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردي   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له تورې خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی خنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمي اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنر دی   توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوځيږي

توره حق اوحقيقت دی   شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکيږي
همدغه شرف يې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحياکيږي

توريالی په حضورکښې سرتيټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په ديناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قايم پرې عدالت کړي
ياويستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دليوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونريزي کړي
چې بې دين په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام يې   په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
يادين اودنيا ګټه   يا له خدايه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرځه جهانګیران دي

تېول د توري په زړنا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شرخرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتورولو واره
بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له نباغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې مالیدلی دامضمون دی
„مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه ویر“
دهر نشې ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلی اوتندراوري له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا اوله هېڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال ل خان ختک خوشحال ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزماني ده   اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېږه وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به بښه وي لویه خدایه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومینو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدوارددنداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیاپې ستړکې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوږه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکارېږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه   ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کېږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري   بل ته هم رسېږي وروره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک او ری کله بلیبري نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده په رکوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غربيرو مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنووړونو یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالی به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله دېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعر نظر

زه یې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته توکی

دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري
چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه وېرنډونکی ورته ښکاري
ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سرې څنې شيطان جوړوي
دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي
تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي
دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي
چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي
ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړېږي خبرېږي

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته پېږي پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې پې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه بې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې پې دحال په ژبه باندې
غریبي په سرې هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی له ره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاورې مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېځلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دورېښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څېرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وربځې په آسمان کښې بیا
ځه ژړاملګرې ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن او نظر

دړانده بدای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه

ډېره بله وه دحسن ګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه

دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمیوواننتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو

ګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو پېي لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکره يې وره ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېروركره

مزدوران وږي دي يوه بي مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خښېدلی تري پيړه ده ډېره

کورېي دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېي زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولوونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډیروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډیروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډیرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چـــــاچي اېښـــــي داشـــــين خـــــا ل ســــــتاپه جبـــــين دى

زمـــــا زړه هـــــم دهغـــــه لـــــه لاســـــه شـــــين دى

ســــــتا اميـــــل کښـــــي پـــــي ســــل زړونـــــه دي پييلـــــى

چــــــاجوړکړى ســـــــتا دغــــــاړي لـــــــــونګين دى

جـــــــوړه شـــــــوى پـــــــي دلمرلـــــــه پلوشـــــــونه

ستادعشـــــــــق پرحـــــــرارت مــــــــــي دايقـــــــين دى

سورســـــــالودي ســـــــره لمبـــــــه ده نـــــــه پـــــــوهېږم

کـــــــه زمـــــا دزړه پـــــــه ســـــــــرووينو رنګـــــــين دى

دجمـــــــا ل پرښـــــــتي تـــــــه چـــــــي جـــــــوړولي

ورلېږلــــــــــى چاســـــــــلام چـــــــا آفـــــــــرين دى

معجـــــــزه تـــــــه دقـــــــدرت اودخلقـــــــت يـــــــي

پـــــه رښـــــتيا چـــــي خـــــداى احســـــن الخـــــالقين دى

خـــــــداى دي ســـــــاته پـــــــه امـــــــان لـــــــه بدوســـــــترګو

دادعـــــــــــا دپرښـــــــــــتوزمونږ آمـــــــــــين دى

دنازمېرمني

وروردي خـــــواري اومـــــزدوري کـــــوي لـــــه پـــــلاره ســـــره

تاپـــــه مســـــتى کښـــــي اميـــــل وشـــــکاوه لـــــه يـــــاره ســـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردي مېچنې ګرزوي خوردي منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبې خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاوري دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثال
ښوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوري په بوراپسې ځم
له فرعونانوځني تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

ښومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حيا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حياشي لږ غونډې لرې
زه درنزدې شم ته واېې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته واېې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته واېم په ماېې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته واېې نه يم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بخوده اوهرڅه وايم
ډېره دې زياته له حده ستايم
ته راته وايې چې زه خوستا يم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه

سکنی ورورد عاجزانو د خوارانو ېمه

ېمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګیٖ ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډېروېریدلی له نامه دصاحبانوېمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډېووله پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزره ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لېږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تېت سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی
که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه
تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بليږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتـول نقشـونه دجهـان اومختلـف رنګونـه

زمـا پـه ذوق او ارادې پسـې روان وګڼـه

پـه کايناتوبانـدې زه هرقسـم لـوبې کـوم

بحروفضـامې دېـوې منـدې ميـدان وګڼـه

شـکايت نکـړم لـه آسـمانه خـه ګېلـه نلـرم

زمـا لـه لاسـه دفلـک خيـرې ګرېـوان وګڼـه

سـره لـه دومـره اقتـداره چـې قـدرت راکـړی

پـه نـری تارکښـې مـې دزلفـوآوېزان وګڼـه

دښـکلومينه مـې پـه عقـل وفکرلـوبې کـوي

چـې سـتا وربـل شـې پرېشـان ماپرېشـان وګڼـه

دعشـق پنجونـه نـه خلاصـېږم دلښـکروپه زور

دايازمينـه کښـې اسيرشهنشـاهان وګڼـه

دليلـی يواشـارات بـس دی دعاقـل دپـاره

دعشـق سوداکښـې ليـوني دېرهوښـياران وګڼـه

دعشـق اومينـې پـه حـرم کښـې زه لـوی شـوی يمـه

خـوک چـې بـې مينـې ژونـدکوي هغـه حيـوان وګڼـه

چـې دجمـا ل دېـوه شـوه بلـه پتنګـان شـوه پيـدا

لـومړی پتنـګ ددغـې شـمع تـه انسـان وګڼـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولې نه
چې توبې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمې تیت کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه خاځکی راته لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لوري
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظرمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانديې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو

په دي رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړې بې پيتي وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت بې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار بې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي

په مياشت کښې دي يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال بې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دایې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه یې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دریدلی ډیرکږیږي اوټیټیږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بیلیږي

اوضاع اوحرکات یې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپیژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټ سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تېنګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتېنګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکېږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ښندې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له كوم هېواده

چې يې خپل كالي ښندلى په ښووارو

(۲)

له كوم لورى راروان يوجهانگردو

مخ اوښت باندې يې پروت دلارې گردو

ماوې ښه دې وليدل په دې جهان كښې

ويلې دومره ښومه پوه چې جهان گردو

(۳)

له دې خاوروښوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې كړه لوى كلي لوى ښارونه

يوښوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې ښوه اوچت يې ښوه گردونه

(۴)

كلى وران و خو باقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داېې گفتارو

دغه زوړدېوا ل چې گورئ په يووخت كښې

جوړونكى دكورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژوندکړي ملتونه
په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابونوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که خه نه وي دمغزو په پیچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه تول راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې خوک نه سرې کیږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه يې مه بوله تورکانۍ دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکربانديکارکول دی

خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم

څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هېچاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیمرکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لویه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسي ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې خوک نه ویني څه زجربې قانونه
اطمینان دروح اوفکرهلته بویه
چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځیني وایي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي
که صحیح معنایې غواړې زما جانه
په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاڅوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپاري ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکراومینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکروي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکراو کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه

کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکېږي

دماغونوکښې سوداړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکر چې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل او فکر يوله بله بېل شي

عمل خوار شي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په کودرپيغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه څکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتېرى اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترېوله احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پېره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت او سبب

هسې وايي سوى سوى پتنګان

چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلى واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتېته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپيداشو
ښایست پېې ولیده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپيداشو

مات کوډی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمی کړم

يوې پېغلې په اوروومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمين په دې کودردي يوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لښدبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوڅوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميدي څوک له مانه هيڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېرضروردا حرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند اینښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼا کښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــــپي او ورځـــــــپ هغــــــه ســــــپين اوتوردپـــــوان دي

(۲)

ځـــــــه چــــــپ غوښــــــتی ســـــــليمان دســــــبا ښـــــارنه

تــــــه پــــــپ مــــــومې دســــــبا ورځــــــــپ لـــــه کارنــــــه

دبلقـــــــيس تخـــــــت بــــــه دســــــترګو رپ کښــــــپ راوړی

دا اميــــــــدکېري دشــــــــپو ورځولــــــــه زيارنـــــــه

حقيقت

(۱)

کبـــــــان وايـــــــي ژوندپيـــــــدادی لــــــه دريابـــــــه

ســــــــمندروايي چـــــــــپ دی داورلـــــــه تابــــــــه

لټــــــــوي پــــــــپ دهوامرغـــــــان هواکښـــــــــپ

حقيقــــــــــت ورک دی ددهرلـــــــــه کتابــــــــه

(۲)

بلبــــــــل وايــــــي دګـــــــل رنـــــــګ دی دســــــتايلو

نســـــــيم وايـــــــي خوشـــــــبويي بويـــــــه دوړلـــــــو

فيصــــــــله درنـــــــګ وبــــــوی شــــــوله مشــــــکله

ســـــــــرګردانه کـــــــــړ نســـــــــيم شـــــــــوردبلبلو

(۳)

ځينـــــــپ وايــــــي غـــــــوټۍ خانــــــدي هوســـــــيږي

زړه تنګــــــــی نــــــه نجـــــات مـــــومي چـــــپ غـــــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــــې نــــــوروايي لــــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــــی نــــــه
زړه يــــــې چـــــوي اوګريـــــوان يـــــې څيـــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــډای ثـــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــــــواب روژې خــــــــــــدای تـــــــــه نيــــــــول دی
غـــــــازي وژنــــــــې بـــــــل ســــــــړی ثـــــــواب دپــــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپـــــــل ځـــــــان پـــــــه بـــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــې فكـــــردوطن پـــــه زړه كښـــــې مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلــــــــــــم لـــــــــوی دښـــــــــــمن دازادی طرفـــــــــــدار
پــــــــــه حـــــــــــق ويلومـــــــــــاتوي بـــــــــت اوطلســـــــــم دډار
شـــــــاعر دپــــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې میرسید پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځۍ او د ادبیاتو د پوهنځۍ د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتې د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتیاز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسي اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د ادارى په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلي پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلي پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولني په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لېننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library